

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження

«ОЦІНЮВАННЯ СВОГО НАВЧАННЯ

ЗА ОСВІТНЬОЮ (ПРОФЕСІЙНОЮ) ПРОГРАМОЮ

(«СОЦІАЛЬНА РОБОТА»)

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою («Соціальна робота»)) було проведено у грудні 2020-го – квітні 2021-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- розробку інструментарію (грудень 2020),
- польовий етап (збір даних) (лютий 2021),
- аналіз даних (квітень 2021),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (квітень 2021).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 31 запитання). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Соціальна робота» (ОКР «Бакалавр»).

У підсумку в дослідженні взяло участь 5 респондентів/-ок. Всього за даною освітньою програмою навчається 11 здобувачів/-ок, серед яких 6 навчаються на заочному відділенні. Активність здобувачів/-ок із заочною формою навчання загалом нижча, ніж серед здобувачів/-ок денної форми навчання. Задля підвищення анонімності відповідей дані про курс навчання не збиралися.

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 10 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші запитання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності студентів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Соціальна робота») та задоволення від роботи

кафедр університету (рис. 1). Усі опитані повністю задоволені вибором університету, 100 %. Повністю задоволених освітньою програмою та роботою кафедр виявився однаковий відсоток (80 %). Ще 20 % радше задоволені роботою кафедр та 20 % у чомусь задоволені, а в чомусь ні навчанням за обраною освітньою програмою. Радше незадоволених або повністю незадоволених не виявлено.

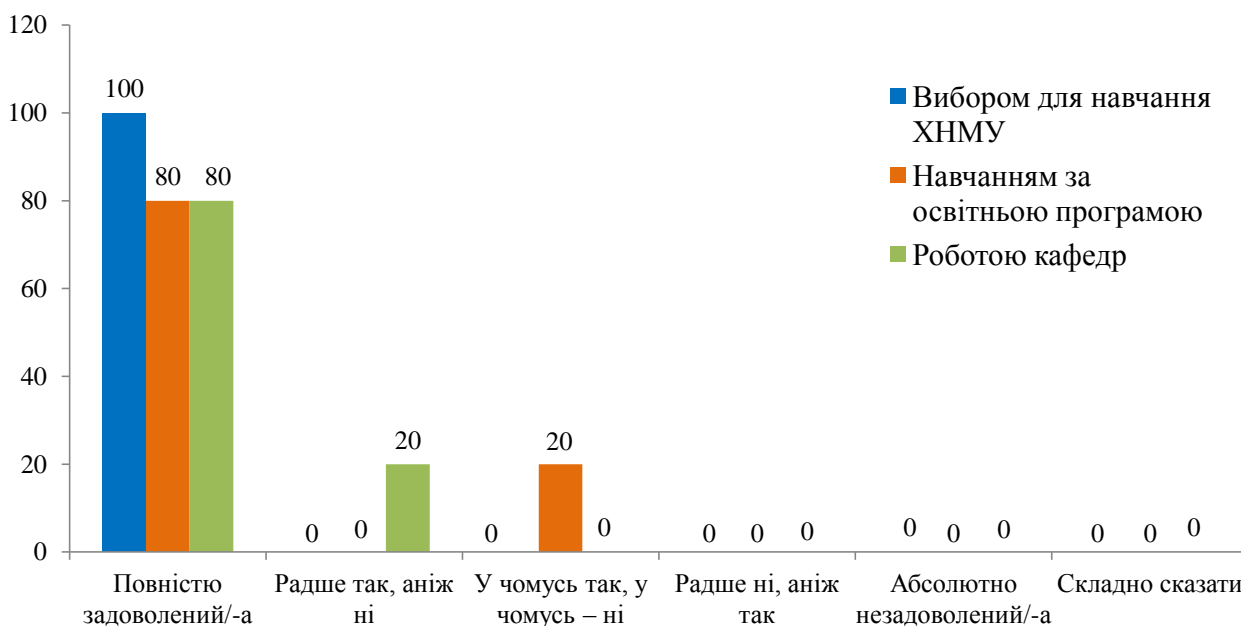

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Для більшості опитаних (60 %) очікування від ХНМУ повністю співпали з реальністю; таких, для яких очікування радше співпало з реальністю було ще 40 %. Студентів/-ок, очікування яких абсолютно не співпали чи радше не співпали, не виявилось, як не було і тих, хто обрав серединний варіант «У чомусь так, у чомусь — ні».

Більшість студентів/-ок (80 %) дуже добре оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2). Ще 20 % респондентів/-ок оцінюють освітній процес радше, добре. Таких, що негативно ставляться до якості освіти в університеті, не виявилось.

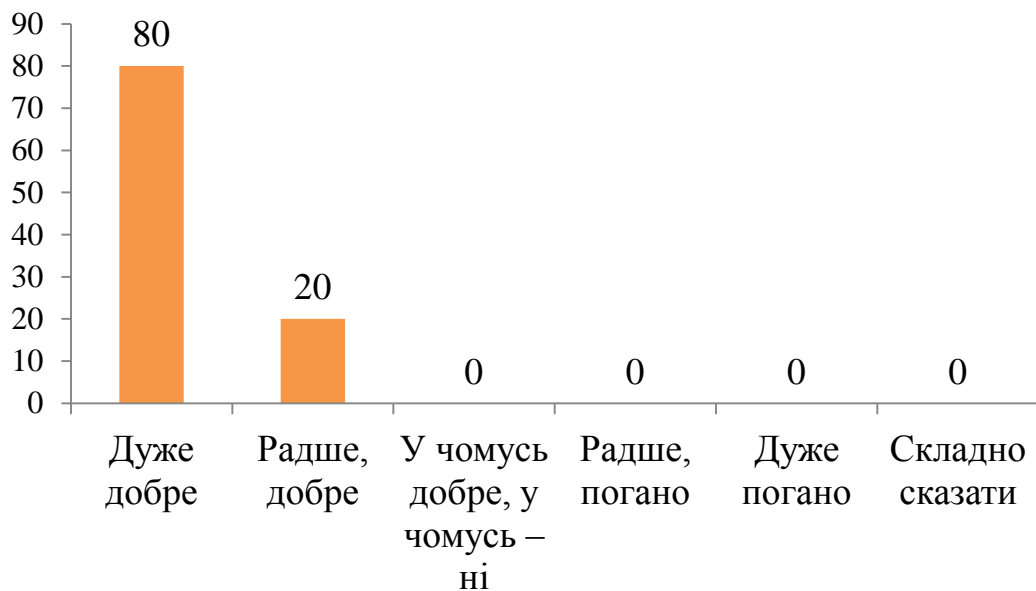

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що 100 % опитаних студентів/-ок вважають, що освітнє середовище ХНМУ повністю задовольняє їхні потреби та інтереси, та 100 % опитаних погоджується з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівні.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок студентів щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що відповідальність за якість освіти студенти цієї освітньої програми розподіляють рівномірно на всіх стейкхолдерів освіти, 60 % опитаних вважають, що самі здобувачі, викладачі, завідувачі кафедрами та адміністрація вишу впливають на забезпечення якості освіти повною мірою. Щоправда, ще 40 % респондентів/-ок вважають, що викладачі та здобувачі впливають на якість частково, тоді як стосовно адміністрації та завідуючих кафедрами така відповідь зустрілась тільки у 20 % опитаних, ще 20 % вважають, що адміністрація та завідувачі кафедр не мають впливу на якість освіти.

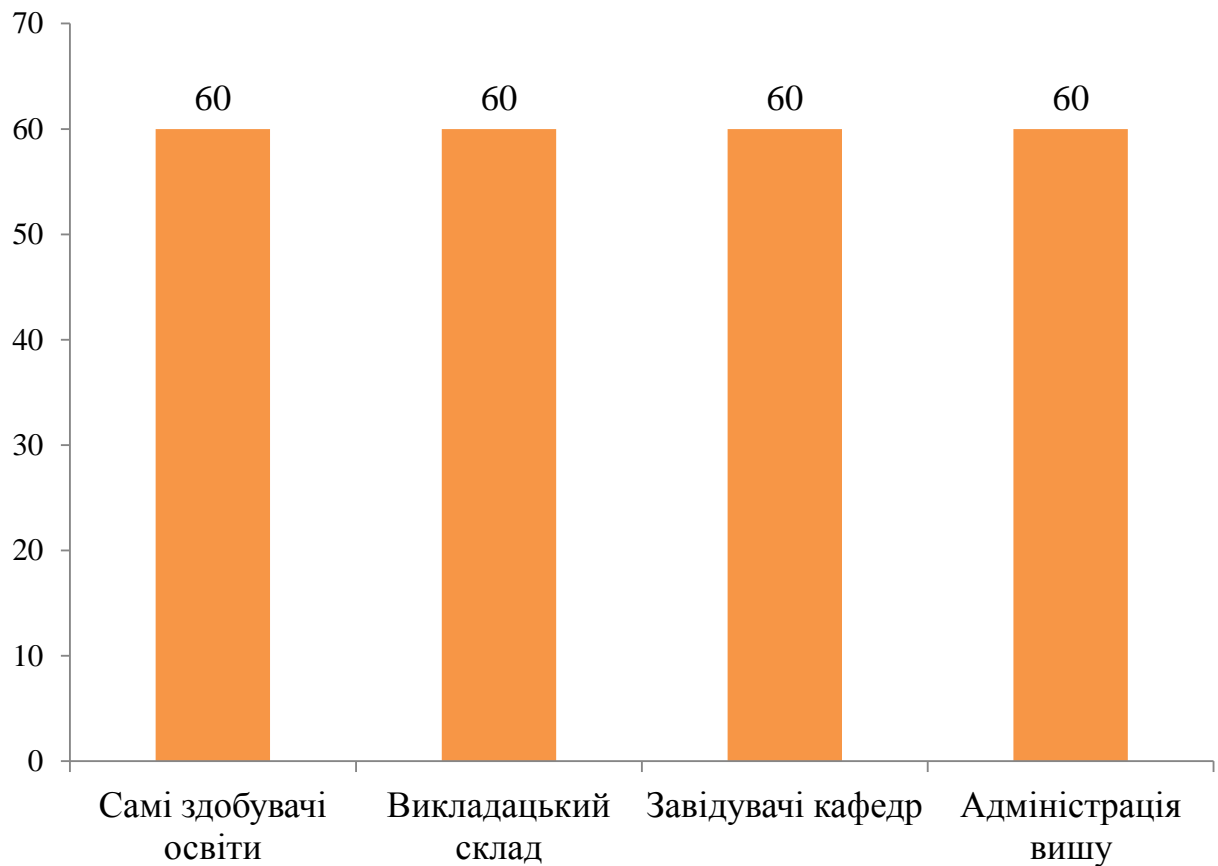

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Більшість респондентів/-ок, 80 %, приймали участь в укладанні чи оновленні освітніх програм зі спеціальності. Усі вони (100 % серед тих, хто був залучений) вважають, що їхні пропозиції були враховані.

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, більшість опитаних підтвердили свою поінформованість (див. рис. 4). Рівень поінформованості про, цілі і задачі навчання, а також про критерії оцінювання та очікувані результати навчання був найбільшим (про це повідомили 100 % респонденток/-ів), про зміст, методи та форми навчання були проінформовані 80 %.

При цьому 80 % опитаних повністю задоволені своїм рівнем поінформованості, тоді як 20 % було складно визначитись із рівнем задоволеності. Незадоволених виявлено не було.

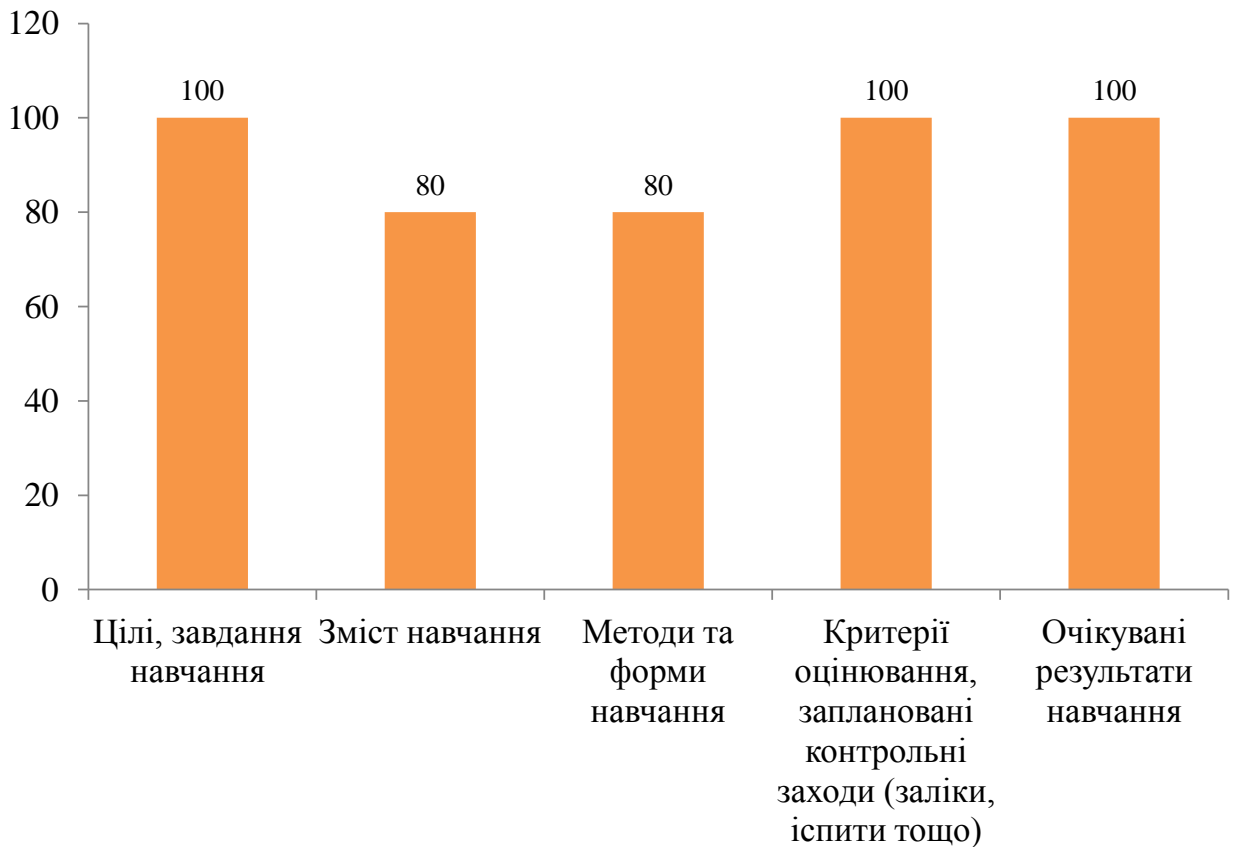

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 60 % опитаних зазначили, що вони мають на форму проведення занять суттєвий вплив, ще 40 % повідомили, що мають вплив, але обмежений.

Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «реферати, доповіді, повідомлення», «рольові ділові ігри», «обговорення» та «демонстрація презентацій» (про них згадали усі респонденти/-ки, 100 %). «Дискусії», «усне опитування», «бесіда» та «розповідь, пояснення» відмітили 80 % опитаних. З великою вірогідністю можна припустити, що доволі рідко проводяться «письмові контрольні роботи», про них згадали тільки 40 %. Що стосується симуляційного обладнання (0 %), то за цією освітньою програмою використання цього навчального методу й не передбачено. Інші методи та форми навчання

(«самостійна робота з навчальним матеріалом», «письмові творчі роботи», «тести») використовуються доволі часто, про них згадали 60 % опитаних.

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Важливо підкреслити, що 80 % опитаних вважають застосовані методи і форми ефективними, та усі (100 %) здобувачів/-ок задоволені ступенем інноваційності методів і форм навчання.

Студенти дуже позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням. Усі 100 % опитаних вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів.

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, усі опитані (100 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів. Також усі опитані вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Одними із запитань було оцінити за п'ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 6). Результати аналізу показують, що студенти виставляють дуже добрі оцінки (середня оцінка — 4,9 з 5) із незначним коливанням – від 4,8 (так оцінили «можливості для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії», «чіткість і зрозумілість критеріїв оцінювання», «якість навчально-методичних матеріалів», «навантаження», «розклад занять», «перелік навчальних дисциплін», «якість освітньої програми») до 5 («залученість до занять професіоналів-практиків, експертів галузі, роботодавців», «методичне забезпечення самостійної роботи», «співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою», «логічна послідовність вивчення навчальних дисциплін»).

Рис. 6. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Два відкритих запитання анкети стосувалися покращення якості освіти: «Що може зробити університет для покращення освітнього середовища та кращого задоволення ваших потреб й інтересів у процесі навчання?» (відповідь дали 4 респондента/-ки) і «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ.» (4 респондента/-ки).

Відповіді на обидва запитання майже співпадали, тому аналізувалися разом. Три відповіді однаковими на обидва запитання:

«все влаштовує»;

«мене все повністю влаштовує, наразі немає пропозицій»;

«все добре».

Пропозиція була у однієї особи і вона стосувалась розширення форм та методів навчання, підвищення їхньої інноваційності:

«Інтегрування гаджетів у навчальний процес, використання тематичних ігор, інтерактивне викладання, відеоігри, симулятори»

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльності університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 7). Респонденти/-ки продемонстрували абсолютний рівень обізнаності. Усі опитані, 100 %, обізнані із всіма процедурами та порядками університету, а саме: з порядком і умовами вибору студентами вибіркового дисциплін; з порядком оскарження результатів заліків, іспитів; з порядком перескладання заліків, іспитів; з інформацією про програми міжнародної академічної мобільності; із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ; із процедурою реагування вишу на порушення академічної доброчесності; із процедурою врегулювання конфліктних ситуацій; із тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів, сприяння їхньому здоров'ю; з роботою психологічної служби університету; з інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рис. 7. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 8). Усі (100 %) респонденти/-ки задоволені рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр; рівнем консультативної підтримки з боку кафедр; рівнем консультативної підтримки з боку деканату; порядком і умовами вибору студентами вибіркового дисциплін; порядком оскарження результатів заліків, іспитів; порядком перескладання заліків, іспитів; можливістю користуватися наданим доступом до міжнародних інформаційних ресурсів; процедурою врегулювання конфліктних ситуацій; рівнем безпеки перебування в університеті, сприяння здоров'ю студентів; ефективністю роботи психологічної служби університету; рівнем матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу.

Трохи менший відсоток, 80 %, опитаних задоволені рівнем соціальної підтримки (проживання, харчування, стипендії, соціальна допомога та ін.).

Рис. 8. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Окремий блок анкети був присвячений ряду надзвичайних ситуацій, які можуть виникати під час навчання. Свідками таких ситуацій (випадками корупції, дискримінації за ознакою віку, статі, кольору шкіри, національністю, релігійної приналежності, мови, місця проживання) не був ніхто з опитаних.

Запитання щодо виникнення будь-якого особистого конфлікту інтересів під час навчання отримало абсолютно негативну відповідь: 100 % опитаних обрали варіант відповіді «Ні». Усі опитані підтвердили у відкритих відповідях, що *«ніяких конфліктів не було»*.

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою. Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 9).

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває емоційний інтелект та вміння критично мислити (100 %), а також активну життєву позицію, ініціативність, комунікабельність, вміння самостійно приймати рішення та здатність висловлювати та відстоювати власну позицію (80 %); тоді як розвитку навичок співпереживання та розвитку відповідальності за власні дії університет має приділити більше уваги.

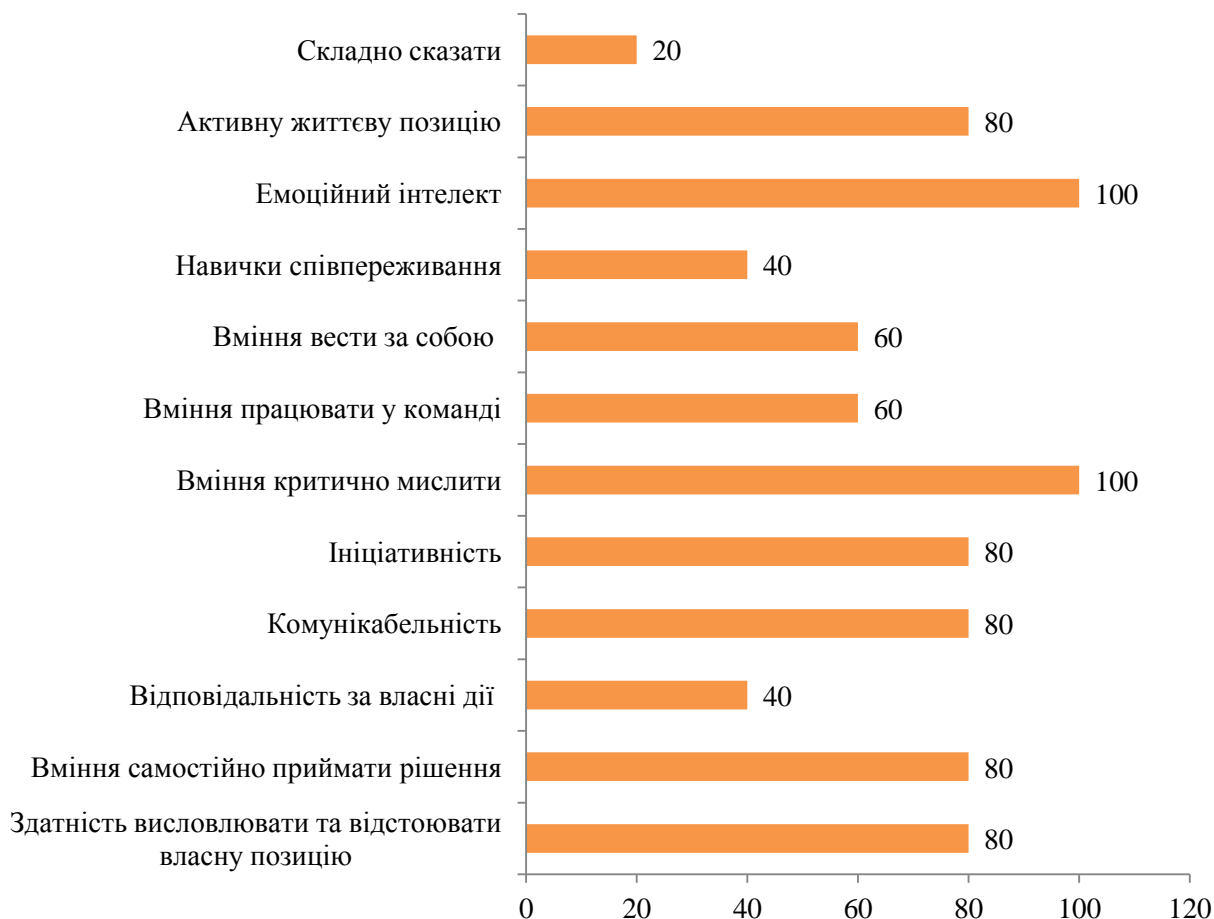

Рис. 9. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Всі опитані (100 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет, незадоволених виявлено не було.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 10). Студентські «оцінки» є дуже позитивними: 80 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив на кар'єру; ще 20 % відповіли, що навчання стане доволі впливовим.

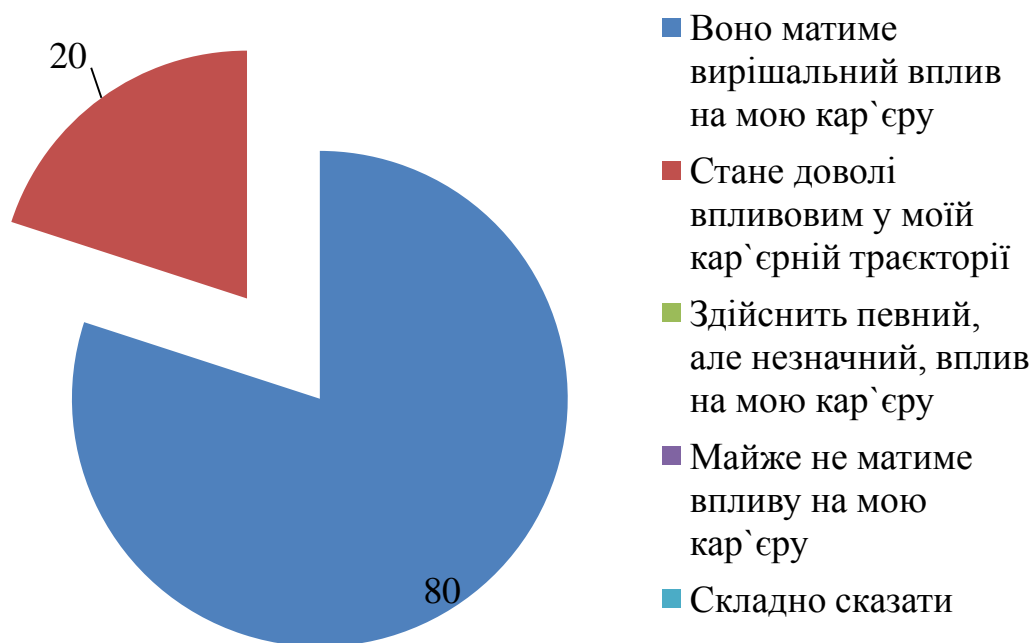

Рис. 10. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Тих, хто вважає, що освітня програма майже не матиме впливу на її / його подальшу кар'єру, не виявлено.

Аналітичний звіт виконала 14.04.2021.

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

Дзюба О.М.